

Živahno in složno sodelovanje

Cerkev z župniščem na gričku je zaščitni znak Rudnika oziroma župnije Ljubljana Rudnik

Marija Pomočnica ter zavetnika župnije sv. Simon in Juda Tadej

Rudnik je zaradi baročne cerkve sv. Simona in Juda Tadeja, ki kraljuje na gričku nad krajem, že dolgo prepoznaten. Že od daleč zagledajo cerkev vsi, ki se pripeljejo po južni obvoznici. Tudi tiste pozdravi, ki pridejo iz mesta oziroma gredo v mesto z dolenskega konca po stari Dolenjski cesti. Cerkev z župniščem je zaščitni znak Rudnika. Od cerkve je lep pogled na Ljubljansko barje in okoliško hribovje: na jugu na Krim in Mokrc, na zahodu proti Zaplani in Ključu.

Rudnik je sprva spadal pod šentpetrsko pražupnijo. Vikariat je postal leta 1787, župnija pa leta 1875. Meje župnije so se večkrat spreminjale, ustalile so se z ustanovitvijo župnij Ljubljana Rakovnik in Škofljica.

Kjer stoji danes župnijska cerkev, je že pred 500 leti stala skromna kapela s pokopališčem. Pojavile so se potrebe po cerkvi. V začetku naj bi bilo dogovorjeno, da bodo zidali tam, kjer teče sedanja avtocesta Ljubljana–Zagreb, nad stanovanjsko hišo Klemenčič. Tam so imeli gradbeni material, vendar so vse prepeljali na današnje mesto in pozidali prvotno cerkev. Stala je že novembra 1526, ko so jo popisali zaradi turškega davka. Ta letnica velja tudi za prvo omembo kraja. Kraj se sicer kar nekaj časa ni razvil, saj so

še leta 1784 na Rudniku našli petnajst hiš, v katerih je živelo 82 ljudi.

O obstoju cerkve pričajo tudi podatki iz leta 1659, kar je razvidno iz prošnje rudniških cerkvenih ključarjev, ki so to leto prosili mestni magistrat v Ljubljani za opeko, da bi zidali novo zakristijo. Sedanjo baročno cerkev so začeli zidati leta 1755 prebivalci vasi Rudnik, Sela, Orle, Lavrica, Daljna vas, Srednja vas in Zgornja vas.

V cerkvi nas na glavnem oltarju pozdravi Mati božja z Detetom (spomladansko žegnanje), ker je bila prvotna kapela posvečena njej. Kip je eden najlepših v Sloveniji. Na levi in desni strani sta kipa apostolov sv. Simona in Juda Tadeja, ki jima je cerkev posvečena (28. oktobra). Nad glavnim oltarjem sta upodobljeni še sv. Katarina in sv. Barbara, zavetnica rudarjev, iz česar je moč povezati ime kraja.

V cerkvi je slika sv. Janeza Boska, delo Tomaža Perka. Sliki sv. Vincencija in sv. Jurija sta Cebejevo delo. Nove orgle so dobili pred tridesetimi leti. V župnišču je kapela Kristusa, Dobrega pastirja. Župnija šteje 4.000 prebivalcev, od tega je 3.000 katoličanov. Pred petdesetimi leti so jo v upravljanje prevzeli salezijanci. Med prvimi upravitelji je bil Tone Košir,

ki bo letos obhajal zlato mašo. Letos praznujejo tudi 230-letnico župnije.

Župnija je dala več duhovnih poklicev, v 20. stoletju sedem: tri škofijske duhovnike, redovnika in tri redovnice. To so bili: Jakob Žagar, Franc in Tine Erklavec, Jurij Dolenc, Marija Erklavec, Milka Anžič in neznana redovnica.

Z VESELJEM DUHOVNIK

»Z veseljem sem duhovnik. In že deseto leto župnik na Rudniku,« nam je povedal župnik Lojze Zupan ter dodal, da »središče župnije na tem hribu, od koder seže pogled tja do Kureščka, dela našo župnijo odprto urbi et orbi, mestu in svetu.« Zaveda se, da je kot župnik temelj te župnije. »Trdnost temu temelju mora dajati pričevanje moje vere kot oznanjevalca, služabnika, pastirja. Kot duhovni sin Janeza Boska se trudim biti oče in vzgojitelj otrok, prijatelj mladih, blizu zakoncem in družinam, sodelavec soodgovornih mož in žena za vzdrževanje ter trajni razvoj župnije, samarijan bolnim ter končno upanje umirajočim in tolažba žalostnim. Ne morem trditi, da je življenje naše župnije idealno.« Ko so na koncu leta 2016 potegnili črto, jim statistični podatki kažejo, da so imeli 24 cerkvenih pogrebov in prav toliko otrok je bilo krščenih. Imeli so šest cerkvenih porok in devet prvoobhajancev. Letos bo prvoobhajancev štirinajst, birmancev pa 22. Število rednih udeležencev ne-

deljske maše je 250, za večje praznike in žegnanje tudi 350. Kar nekaj župljanov se udeležuje nedeljskega bogoslužja na Rakovniku ali Škofljici.

Mladinski verouk imajo ob sobotah zvečer, običajno na štirinajst dni. Letos ga spet vodi Janez Suhoveršnik, ki pride z Rakovnika. »K mladinskemu verouku lahko pridejo vsi, ki so bili pri birmi, tako da se tam srečujemo mladi, ki so končali osnovno šolo, pa vse do tistih, ki smo na fakultetah,« pove Ajda Kupljenik. »Pri verouku se pogovarjamo, prepevamo, si ogledamo kakšen film, včasih nas obiščejo gostje, skupaj se nekajkrat na leto odpravimo k spovedi itd. Še posebej smo bili veseli, ko smo bili povabljeni na Janezovo novo mašo in na novo mašo Mitja Štefana Franca, ki je verouk vodil lani. Najpomembnejše pri mladinskem verouku se mi zdi tkanje prijateljskih vezi med tistimi, ki hodimo na srečanja. Vsi sodelujemo tudi pri drugih dejavnostih v župniji. Mladinska skupina je osnova skupine animatorjev, ki vsako leto pripravlja oratorij. Letošnji oratorij bo spet vodila Manca Kupljenik. Kot vsako leto bo trajal od ponedeljka do sobote. V sredini tedna se otroci in animatorji odpravijo na celodnevni izlet, oratorij pa končamo z mašo, piknikom in druženjem. Običajno se ga udeleži okrog 50 otrok, za katere skrbi 20 animatorjev in animatork.«

»Trudim se biti povezovalen«

»Trudim se biti povezovalen, med generacijami in različnimi skupinami, med rednimi verniki in oddaljenimi ali nevernimi. In z oblastmi,« pravi župnik Lojze Zupan in doda, da ga vsako nesoglasje ali zavračanje prizadene. »Zato se učim krmariti med pravičnostjo in usmiljenjem. Učim se modrosti, da bi znal vsakega človeka sprejeti z njegovimi željami ter resničnimi potrebami in nikomur ne bi storil krivice. Kot kmečki sin prelepe Dolenjske želim iz rodnega Šentruperta prinašati preprostost, krotkost in gostoljubnost, da bi te vrline okusil vsak, ki prestopi naš župnijski prag. Vedno znova poudarjam pripadnost domači župniji. Kdo bi sicer doma molil in skrbel za stavbe in kako bi mogla župnija sploh obstajati. Tudi glede 'svobodnega pretoka' veroučencev, nedeljnikov in prosilcev za zakramente bi duhovnikom v dekaniji ali škofiji priporočil enotna merila.«

Župnijska cerkev sv. Simona in Juda Tadeja

Ministrante vodi Robi Berden.

Mladinski in otroški pevski zbor

Odrasli pevski zbor

Članov župnijskega pastoralnega sveta je dvajset.

ZAVZETI ZA LEPO

Imajo lepo skupino bralcev božje besede, ki se pri osmi in deseti maši trudijo, da bi verniki pomen božje besede globlje došli. Vsak četrtek pred prvim petkom je molitvena ura pred Najsvetejšim za duhovne poklice in druge potrebe v župniji. »Povabljeni smo tudi zato, da Mu prinesemo svoje veselje, skrbi, misli, zahvale,« pove Vida Mavec in doda, da tudi prvi petki in sobote ne gredo čisto mimo njih. »Župnik nas redno vabi, da bi častili Jezusovo srce ter imeli pred očmi Jezusovo in našo mater Marijo. Pred mašo

z veseljem molimo rožni venec.« Zelo dejavni so tudi molivci schönstadske skupine, ki se zbirajo enkrat mesečno v družinah svojih članov.

»Vesel sem svojih vernikov,« pravi župnik Zupan. »Pohvaliti moram njihovo zavzetost za lepo, slovensko bogoslužje, složno in živahno delovanje na pastoralnem, gospodarskem in dobrodelnem področju. Nasploh pa pri njih župnik še nekaj velja. Rad bi imenoval s. Francko, pastoralno sodelavko, ki mi je v veliko oporo, pa gospo Majdo in sobrate salezijance na Rakovniku. In ko

se moram sam boriti za svoje zdravje in za fizično varnost, saj so bili v enem tednu kar trije poskusi vloma v župnišče, sem vedno deležen velikega razumevanja vernikov, ki takrat ne varčujejo niti z denarjem niti osebno pozornostjo. Seveda moram omeniti tudi dva pasja čuvaja. Končno ne skrivam želje, da bi ta župnija ostala salezijanska še nadaljnjih 50 let in jaz tukaj župnik vsaj še nekaj let!« ■

Besedilo in fotografije:
IVO ŽAJDELA

Mitja Štefan je v župniji v pastoralnem letu 2015–2016 opravljal diakonsko prakso. Foto: Štefan Gyurica

Romanje župljanov na Štajersko Foto: arhiv župnije

Mladinska skupina vsako leto pripravi oratorij (na izletu v Pletterjah). Foto: arhiv župnije

Župljani župnije Ljubljana Rudnik o ...

– TKANJU PRIJATELJSKIH VEZI

Ajda Kupljenik poje pri mladinskem zboru. »Na Rudniku pri maši pojem že od začetka osnovne šole, petje je tako postalo pomemben del mojega življenja. Poleg tega hodim k mladinskemu verouku, pomagam pri oratoriju in letos skupaj s stricem Tomažem vodim srečanja skupine birmancev. Sodelovanje pri raznih dejavnostih v župniji se mi zdi pomembno, ker tako utrjujemo skupnost in Cerkev, razvijamo svoje talente in ustvarjamo prijateljstva, ki bodo obstala za vse življenje.«

– ODGOVORIH NA IZZIVE

Vida Mavec je članica ŽPS, ki ga imajo od leta 2000. »V vseh štirih mandatnih obdobjih je bilo veliko izvoljenih in imenovanih. Dosedanje delo je bilo dobro, saj smo v preteklih letih uresničili kar nekaj načrtov. Po volitvah leta 2015 delujemo v novi sestavi. Skupaj z župnikom, sestro Francko, ključarji in izvoljenimi člani nas je dvajset. Srečujemo se enkrat mesečno po večerni maši. Molitev, duhovna misel in pogovor imajo najpomembnejše mesto na naših srečanjih. Skušamo najti odgovore na izzive, ki jih pred nas postavlja današnji čas. Sodelujemo z vsemi skupinami

v župniji, skrbimo za župnijsko skupnost, bogoslužje, praznovanja, gospodarske zadeve. Spodbujamo delovanje vseh vernikov in primerna priložnost za to so cerkveni prazniki, ko se čutijo nagovorjeni tudi tisti, ki nimajo rednega stika z Bogom in Cerkvijo. Poleg duhovne plati praznovanja imamo radi družabnost in te v naši župniji prav gotovo ne manjka. Kot tajnica ŽPS se veselim skupnega dela z vsemi in si prizadevam upravičiti poslanstvo, ki mi je bilo zaupano od članov v vseh teh letih. Delo me navdaja z veseljem ter me še bolj povezuje s Cerkvijo in samim župnijskim občestvom.«

– USPEHIH MINISTRANTOV

Robi Berden je član ŽPS, vodja ministrantov, brlec beril, mežnar, pisec seznama za delo strežnikov in za košnjo ter kidanje snega. Za *Družino* piše o dogodkih v župniji. »Pred šestimi leti so me sočlani ŽPS izbrali za vodjo ministrantov. Ob pomoči Tadeja Pogačnika in Saša Jagra smo iz majhne skupine prišli do osemnajst ministrantk in ministrantov, starih od osem do devetnajst let. Vesel sem, da nas veže prijateljstvo, da z veseljem hodijo k maši in na vaje. Uspeh vodenja je viden na kvizih, pri ministriranju, na dekanjskih romanjih, pri novi maši g. Mitja in posvetitvi cerkve Janeza Boska v Mariboru. Prav tako smo člani skupine LOM in se udeležujemo

srečanj. Seveda uspeha ne bi bilo brez božje pomoči in gospoda župnika. Prav tako sva z ženo člana ene izmed dveh zakonskih skupin pod vodstvom zakoncev Doljak. Srečanja imamo enkrat mesečno. Letos se pripravljamo na samostojno vodenje.«

– OBOGATITVI BOGOSLUŽJA

Jože Povšič je zborovodja mešanega pevskega zbora, ki poje vsako nedeljo pri jutranji maši. Mladinski pevski zbor vodi Jerica Okorn, otroškega pa Sara Suhadolnik. Ta dva sodelujeta ob nedeljah pri drugi maši. Zborovsko ali ljudsko petje spremljajo na orglah Urška Jarc, Nika Kupljenik, Tina Mavec in Luka Povšič. Ko je praznik na delovni dan, pride za ljudsko petje igrati s. Francka Žižek. »Na praznik farnih zavetnikov Simona in Juda Tadeja pojemo vsi zbori skupaj. Lepo doživetje je tudi vsakoletni božični koncert, ki nas združi v skupni pesmi. Namen cerkvene glasbe je obogatitev liturgičnega dejanja, čast božja in posvečenje vernikov. Zaslužni papež Benedikt XVI. je o povezanosti med bogoslužjem, glasbo in vesoljem zapisal: 'V morju živijo ribe, ki molčijo; živali na zemlji kričijo; ptice na nebu pojejo. Morje molči, zemlja kriči, nebo poje. Človek je deležen vseh treh: v sebi nosi globino morja, breme zemlje in višino neba. Brez transcendence mu ostane samo kričanje, hoče biti le zemlja, tudi nebo in globine morja sku-

ša narediti za svojo zemljo. Pravo bogoslužje človeku vrača njegovo celovitost. Uči ga molčanja in petja, odpira mu globine morja in ga uči leteti.«

– ZIDAVI ŽUPNIJSKEGA DOMA

Stanko Klemenčič Sa-ražin je ključar. »V župniji Ljubljana Rudnik smo v zadnjih petnajstih letih v celoti obnovili cerkev in župnišče. Zdaj so naša prizadevanja usmerjena v zidavo župnijskega doma (večnamenskega objekta za potrebe župnije) na prostoru sedanjega več kot 220 let starega povsem dotrajanega gospodarskega poslopja. V ta namen smo že pridobili gradbeno dovoljenje za rušenje starega objekta in gradnjo novega. Imamo tudi načrte za izvedbo. Vsa dosedanja vlaganja so iz prispevkov župljanov in drugih ljudi dobre volje. Od javnih ustanov, ki nam postavljajo različne pogoje, ne pričakujemo sofinanciranja. Tako je tudi za gradnjo, ki je ocenjena na 300 tisočakov, denar še pri župljanih oziroma na njihovih bančnih računih. Z redno mesečno nabirko se pridobi le nekaj sto evrov, večino pričakujemo od prodaje denacionaliziranih in za župnijo nerabnih zemljišč, ki so posejana po Rudniku in Lavrici. Toda z božjo pomočjo in na priprošeno zavetnika Juda Tadeja upamo, da bo projekt ugodno stekel že kmalu in se v nekaj letih tudi končal v dobro vseh župljanov.«